

1882

KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

TURİZM SEKTÖRÜ **“2023 Değerlendirmesi, 2024 Beklentileri”**

Araştırma Raporu

Ekonomik Araştırmalar ve Proje Müdürlüğü

Mustafa KESKİN

KONYA
Şubat, 2024
www.kto.org.tr

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	1
2. 2023 YILINDA TÜRKİYE’NİN TURİZMİ	1
2.1 Turizm Gelir ve Giderleri	1
2.2 Ziyaretçi İstatistikleri	3
2.3 Tesis İstatistikleri	5
2.4 Küresel İstatistikler	5
3. 2024 YILI BEKLENTİ VE HEDEFLER.....	6
4. SONUÇ.....	6
5. KAYNAKÇA.....	7

1. GİRİŞ

6 Şubatta gerçekleşen büyük felaket, küresel enflasyon, gıda ve tedarik zincirindeki problemler 2023 yılı turizm hedeflerine ulaşılamamasını sağlamıştır. Fakat yaşanan onca ulusal ve bölgesel krizlere rağmen yeni toparlanma sürecine girmiş turizm sektörü olumsuzluklardan etkilenmemiştir. Orta vadeli plan kapsamında turizm sektörü için atılan adımlar 2023 yılında izlenmeye başlanmıştır. Bu hususta olumlu gelişmeler yaşanmış fakat belirlenen hedeflerin çok az aşagısında kalınmıştır.

Bu raporda, Türkiye'nin 2023 yılı turizm istatistikleri çeşitli grafik ve tablolar vasıtasıyla incelenmiştir. Ayrıca, Türkiye'nin 2024 yılı turizm sektöründeki beklenti ve hedefleri resmi kurumların açıklamaları dikkate alınarak raporda detaylıca işlenmiştir.

2. 2023 YILINDA TÜRKİYE'NİN TURİZMİ

Bu bölümde Türkiye'nin 2023 yılına ait toplam turizm gelir ve giderleri, ziyaretçi sayıları, harcama istatistikleri ve harcama türüne göre gelir ve giderleri grafikler yardımıyla incelenmiştir.

2.1 Turizm Gelir ve Giderleri

Türkiye 2022 yılında turizmden elde ettiği gelir toplam 46 milyar dolar iken 2023 yılında %16'lık bir artış göstererek 54 milyar dolara erişmiştir. Ziyaretçi sayısı ise 2022 yılında 51.3 milyon kişi iken %11'lik bir artışla 2023 yılında 57 milyon kişiye ulaşmıştır. Kişi başı ortalama harcama verileri incelendiğinde 2022 yılında 905 dolar iken 2023 yılında 47 dolar yükselerek 952 dolar olmuştur.

Tablo 1: Turizm Geliri, Ziyaretçi ve Harcama İstatistikleri (2022-2023)

	2022	2023
Turizm Geliri (Bin Dolar)	46.477.871	54.315.542
Kişi Sayısı	51.369.026	57.077.440
Kişi Başı Ortalama Harcama (Dolar)	905	952

Kaynak: TÜİK

Turizm gelirleri harcama türlerine göre incelendiğinde, kişisel harcamalar 41 milyar dolarla zirvede yer almaktadır. Paket tur harcamaları 13 milyar dolar ile ikinci, diğer mal ve hizmetler 11 milyar dolar ile üçüncü ve yeme-içme harcamaları ise 10 milyar dolarla dördüncü sıradadır.

Grafik 1: Harcama Türlerine Göre Turizm Geliri (2023, 1000 \$)

TUR HİZMETLERİ	121 612
SPOR, EĞİTİM, KÜLTÜR	643 183
HEDİYELİK EŞYA	1 485 029
SAĞLIK	2 307 130
ULAŞTIRMA (TÜRKİYE İÇİ)	2 758 172
DİĞER HARCAMALAR	3 809 137
KONAKLAMA	6 071 704
GİYECEK VE AYAKKABI	6 451 520
YERLİ ULUSLARARASI ULAŞTIRMA	7 382 352
YEME İÇME	10 031 569
DİĞER MAL VE HİZMETLER	11 745 686
PAKET TUR HARCAMALARI	13 254 134
KİŞİSEL HARCAMALAR	41 061 408

Kaynak: TÜİK

Türkiye'nin toplam turizm gideri incelendiğinde 2022 yılında 4.2 milyar dolar iken %65 artarak 2023 yılında 7 milyar dolara yükselmiştir. Ziyaretçi sayısı 2022 yılında 7.2 milyon iken 2023 yılında 11 milyona ulaşmıştır. 2022 yılında kişi başı ortalama harcama 589 dolar iken 2023 yılında 639 dolara yükselmiştir.

Tablo 2: Türkiye'nin Turizm Gideri, Ziyaretçi ve Harcama İstatistiği (2022-2023)

	2022	2023
Turizm Gideri (Bin Dolar)	4.276.533	7.068.901
Kişi Sayısı	7.266.773	11.067.359
Kişi Başı Ortalama Harcama (Dolar)	589	639

Kaynak: TÜİK

Harcama türüne göre turizm gideri incelendiğinde kişisel harcamalar 5.9 milyar dolar ile zirvede yer almaktadır. Yeme-içme 2 milyar dolar ile ikinci, konaklama ise 1,5 milyar dolar ile üçüncü sırada yer almaktadır.

Grafik 2: Harcama Türüne Göre Turizm Gideri (2023, 1000 \$)

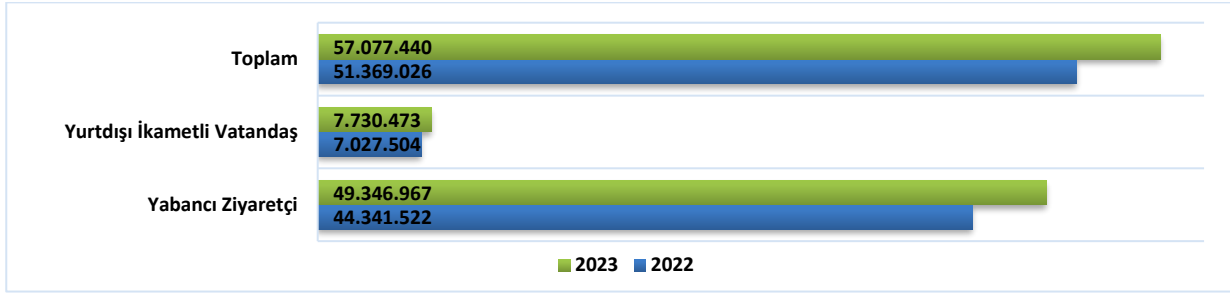
TUR HİZMETLERİ	1 054
HALI, KİLİM VB	6 243
SAĞLIK	14 024
SPOR, EĞİTİM, KÜLTÜR	57 816
CEP TELEFONU DOLAŞIM HARCAMALARI	72 607
GİYECEK VE AYAKKABI	245 545
YABANCI ULUSLARARASI ULAŞTIRMA	342 693
ULAŞTIRMA (YURT DIŞI)	364 592
HEDİYELİK EŞYA	618 438
DİĞER HARCAMALAR	637 947
PAKET TUR HARCAMALARI	1 151 967
DİĞER MAL VE HİZMETLER	1 508 173
KONAKLAMA	1 515 001
YEME-İÇME	2 040 974
KİŞİSEL HARCAMALAR	5 916 935

Kaynak: TÜİK

2.2 Ziyaretçi İstatistikleri

Bu bölümde Türkiye'ye gelen ve Türkiye'den giden ziyaretçilerin miktarı, geceleme süreleri ve harcamaları incelenmiştir. Buna göre Türkiye'ye 2022 yılında 44 milyon yabancı gelirken 2023 yılında yaklaşık %10 artarak 49 milyon yabancı gelmiştir. 2023 yılında ise 7.7 milyon gurbetçi vatandaş tatillerinde Türkiye'yi tercih etmişlerdir.

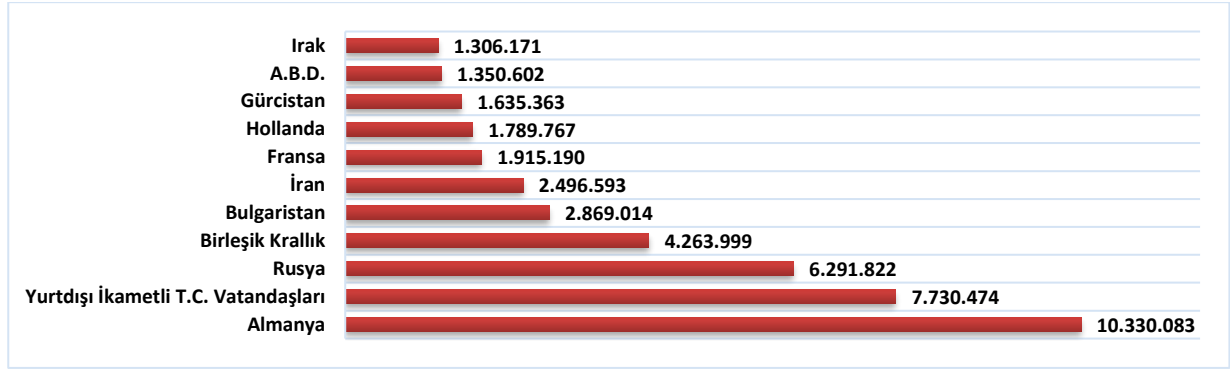
Grafik 3: Türkiye'ye Gelen Toplam Ziyaretçi Miktarı (Kişi)

Kaynak: TÜİK

Türkiye'ye gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı incelendiğinde Almanya 10 milyon kişi ile birinci sıradadır. Rusya 6 milyon ile ikinci ve İngiltere 4 milyon ile üçüncü sıradadır.

Grafik 4: Ülkemize Gelen Ziyaretçilerin Milliyetlerine Göre Dağılımı

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı

Türkiye'ye gelen ziyaretçiler ile yurt dışını ziyaret eden Türk vatandaşlarının istatistikleri incelendiğinde; 2021 yılında toplam 29 milyon, 2022 yılında 51 milyon ve 2023 yılında ise 57 milyon ziyaretçi Türkiye'yi tercih etmiştir. 2023 yılında ortalama geceleme sayısı 9,8 iken gecelik ortalama harcamaları 99 dolardır. Yurt dışını ziyaret eden Türk vatandaşları ise 2023 yılında ortalama geceleme süresi 11,3 ve ortalama yaptıkları harcamalar 639 dolar olmuştur.

Tablo 3: Ziyaretçi istatistikleri

Yıllar	Türkiye'ye Gelen Ziyaretçiler				Yurt Dışını Ziyaret Eden Türk Vatandaşları		
	Ziyaretçi Sayısı (Kişi)	Kişi Başı Ortalama Harcama (\$)	Ortalama Geceleme Sayısı (Gün)	Gecelik Ortalama Harcama (\$)	Yurt Dışını Ziyaret Eden Türk Vatandaşı (Kişi)	Ortalama Geceleme Sayısı (Gün)	Kişi Başı Ortalama Harcama (\$)
2021	29.357.463	1.028	12,6	81	2.738.340	19,2	676
2022	51.369.026	905	10,3	89	7.266.773	12,6	589
2023	57.077.440	952	9,8	99	11.067.359	11,3	639

Kaynak: TÜİK

Yurt dışında yaşayan Türk vatandaşlarından elde edilen turizm geliri 2023 yılında 8.9 milyar dolar olmuştur. 7.7 milyonu aşkın gurbetçi vatandaş Türkiye’de ortalama 15,9 gün kalmış ve gecelik 72 dolar harcama yapmıştır.

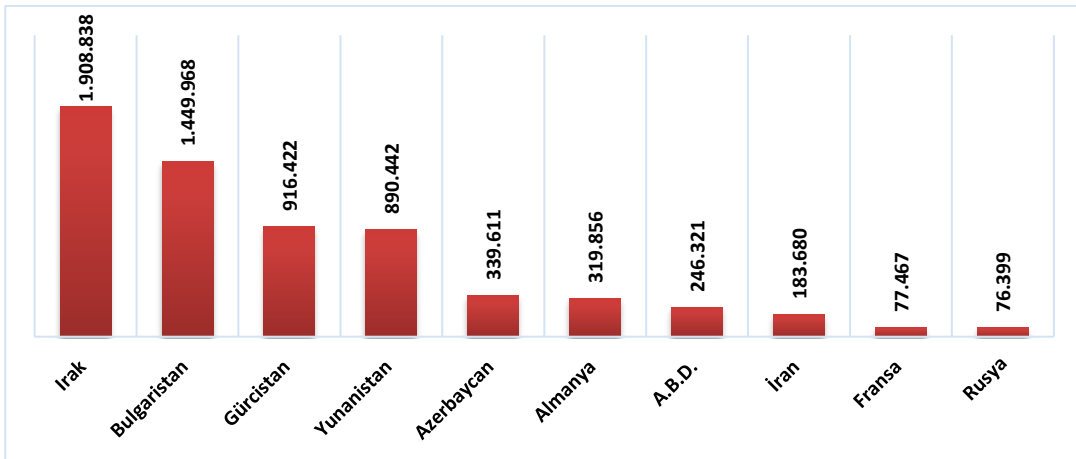
Tablo 4: Gurbetçi Vatandaşların Turizm Geliri

Yıllar	Yurtdışı İkametli Vatandaşların Turizm Geliri				
	Turizm Geliri (Bin \$)	Ziyaretçi Sayısı (Kişi)	Ortalama Harcama (Kişi Başı-\$)	Ortalama Geceleme Sayısı (Gün)	Gecelik Ortalama Harcama (\$)
2021	5.830.953	5.417.442	1.076	20,7	52
2022	7.067.152	7.027.504	1.006	16,9	60
2023	8.903.472	7.730.473	1.152	15,9	72

Kaynak: TÜİK

Yurt dışına çıkan vatandaşların gittiği ülkelerin başında 1.9 milyon kişi ile Irak, 1.4 milyon kişi ile Bulgaristan, 916 bin kişi ile Gürcistan gelmektedir. En çok gidilen ilk beş ülke Türkiye’nin komşusu konumundadır.

Grafik 5: Yurt Dışına Çıkan Vatandaşların Gittiği Ülkeler (2022, Kişi)

Kaynak: TÜİK

2.3 Tesis İstatistikleri

Türkiye'nin genel tesis, oda ve yatak sayıları incelendiğinde; işletme belgeli 5.337 tesis, 535.254 oda ve 1.121.187 yatak sayısı bulunmaktadır. Yatırım belgeli tesis sayısı ise 709, oda sayısı 73.330 ve 159.612 adet yatak sayısı mevcuttur.

Tablo 5: Genel Konaklama Sayıları (2023)

Tesis, Oda ve Yatak Sayıları (2023)		
İşletme Belgeli	Tesis Sayısı	5.337
	Oda Sayısı	535.254
	Yatak Sayısı	1.121.187
Yatırım Belgeli	Tesis Sayısı	709
	Oda Sayısı	73.330
	Yatak Sayısı	159.612
Basit Konaklama İşletme Belgeli	Tesis Sayısı	14.967
	Oda Sayısı	332.012
	Yatak Sayısı	669.789

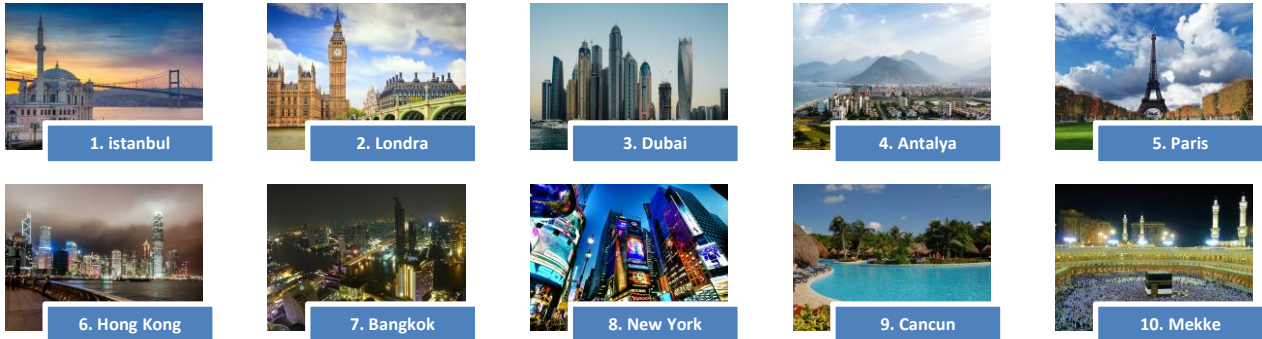
Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı

2.4 Küresel İstatistikler

Türkiye 2019 yılında dünyanın en çok turist alan altıncı ülkesiyken 2021 yılında dördüncülüğe, 2022 yılında ise üçüncülüğe yükselmiştir. 2023 yılında ise Fransa ve İspanya'nın ardından yine ülkemiz üçüncü sırada yer almaktadır.

Uluslararası araştırma şirketi olan “Euromonitor International” 2023 yılının en çok ziyaret edilen şehirlerini incelemiştir. Bu verilere göre destinasyon bazında en çok ziyaret edilen il İstanbul olurken onu sırasıyla Londra, Dubai ve Antalya izlemiştir.

Şekil 1: 2023 Yılı En Çok Ziyaret Edilen Şehirleri

Kaynak: Euromonitor International

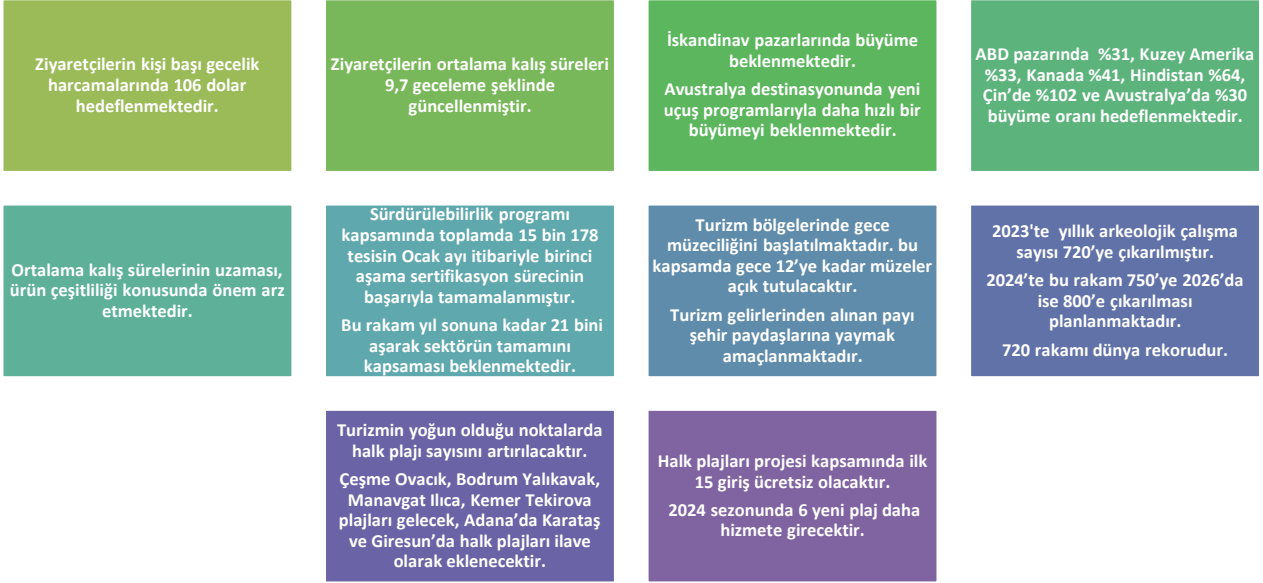
3. 2024 YILI BEKLENTİ VE HEDEFLER

Bu bölümde 2024 yılı turizm hedefleri ve beklentileri yer almaktadır. Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı'nın 2024 yılı için planladığı turizm hedefleri ve Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın hedeflediği çalışma ve faaliyetler hususunda detaylı bilgiler aktarılmaktadır.

Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy, 2024 yılı hedeflerini 60 milyon ziyaretçi, 60 milyar dolar gelir olarak güncellemiştir. 2028 yılı için belirlenen 100 milyar dolar gelir ve 90 milyon ziyaretçi hedefi için 2024 yılında ciddi bir ilerleme katedilmiştir. Türkiye yüzyılı turizm stratejileri kapsamında ürün ve pazar çeşitliliği ile sektörün gelir odaklı kalkınması hedeflenmiştir. Bu minvalde turizmde kişi başı gelirden ziyade geceleme sayısı ve gecelik harcamaları artırmanın daha önemli olduğu tespit edilmiştir.

Buna göre aşağıdaki şekilde 2024 yılı turizm hedeflerini gerçekleştirmek adına alınacak önlemler şekil 2'deki gibidir.

Şekil 2: 2024 Turizm Hedefleri

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı

4. SONUÇ

Türkiye, 2023'te bir önceki yıla göre %11,1 artarak 57 milyon ziyaretçi ve bir önceki yıla göre %17 oranında artışla 54.3 milyar dolar turizm geliriyle tarihi bir rekor kırmıştır. Kırsal bu rekora rağmen OVP kapsamında belirlenmiş 2024 hedefi olan 59.6 milyar dolarlık hedef tutturulamamıştır. 2023 turizm gelirinin 41 milyar 61 milyon 408 bin dolarını kişisel harcamalar, 13 milyar 254 milyon 134 bin dolarını ise paket tur harcamaları oluşturmuştur. Türkiye'den çıkış yapan ziyaretçilerin %13,5'i (7.730.473) yurt dışında ikamet eden vatandaşlardan oluşmaktadır. Türkiye'de geceleme yapan ziyaretçilerin gecelik ortalama harcaması 99 dolar iken yurtdışında ikamet eden vatandaşların gecelik ortalama harcaması ise 72 dolar olarak tespit edilmiştir. Yurtiçinde ikamet eden vatandaşların yurtdışı ziyaretlerinden kaynaklanan harcamaları turizm

gideri olarak nitelendirilmektedir. 2023 yılı turizm gideri ise bir önceki yıla göre %65.3 oranında artarak 7 milyar 68 milyon 901 bin dolar olmuştur.

5. KAYNAKÇA

- ⌘ **Kültür ve Turizm Bakanlığı** - Sınır İstatistikleri Aylık Bülteni
- ⌘ **Türkiye İstatistik Kurumu** - Turizm İstatistikleri
- ⌘ **T.C. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı** - Kültür ve Turizm Bakanlığı 2024 Hedefleri
- ⌘ <https://www.nzherald.co.nz/travel/the-10-most-visited-countries-in-2023-france-spain-and-turkiye-are-top-three-so-far/Q6MKA4JKIFHHDFKSQX2YKK75EU/>